

ВЕРБАЛЬНІ ТА НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ РАДОСТІ В ХУДОЖНЬОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Маяцька А., студ. гр. ПР-83,
Косенко Ю. В., к. філол. н., СумДУ

Емоційний стан радості як невід'ємний елемент людської життєдіяльності знаходить своє вираження в мовленні через значення різнорівневих одиниць. У сучасній англійській мові існує достатньо широкий арсенал засобів для актуалізації цього емоційного стану. До таких засобів належать лексичні (слова з понятійним змістом "радість", з емоційно-оцінним змістом, емоційно-експресивні слова з компонентом "інтенсивність дії") та синтаксичні.

Лексичні одиниці на позначення радості представлені у лексико-семантичному полі у вигляді складної, багатопланової єдності семантично об'єднаних, взаємодіючих та взаємозалежних мовних одиниць, які належать до різних частин мови. Ця організована сукупність елементів пов'язана між собою за ядерно-периферійним принципом, тобто з-поміж засобів на позначення радості у лексико-семантичному полі виділяють ядро, приядерну зону, ближню і дальню периферійні зони та маргінальний шар. Приналежність одиниці до певної зони лексико-семантичного поля обумовлюється кількістю ознак, закріплених в її семантичній структурі, при цьому межі між зонами є нечіткими та розмитими.

Вираження емоційного стану радості відбувається шляхом заповнення емотивних синтаксичних конструкцій відповідною емотивною лексикою. До синтаксичних емотивних конструкцій-виразників радості ми відносимо окличні речення, які поділяємо на власне окличні та невласне окличні. У тексті актуалізація радості, як правило, відбувається за допомогою не ізольованих речень, а складних синтаксичних цілих, в яких вживання ряду синтаксичних та стилістичних прийомів зумовлює збільшення інтенсивності вираження цього емоційного стану.

Мовленнєвою одиницею на позначення емоційного стану радості є феліцитарне висловлення, що оформлюється засобами, які характеризуються різним рівнем експресії та інтенсивності. У роботі встановлено закономірності поділу феліцитарних висловлень на емоційно стримані та емоційно нестримані залежно від характеру комунікативної ситуації. Емоційно стримані феліцитарні висловлення, які реалізуються в емотивному типі дискурсу, представлені етикетними кліше. Емоційно нестримані феліцитарні висловлення представлені вигуківими висловленнями, які функціонують в емоційному типі дискурсу.